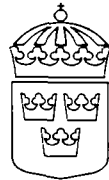

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1989/90:AU20

Särskilda regionalpolitiska insatser i
Blekinge län m.m.

1989/90
AU20

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 1989/90:66 om särskilda regionalpolitiska insatser i Blekinge län m.m. och motioner som har väckts med anledning av propositionen. Flera motionsyrkanden har dock överlämnats till andra utskott där likartade yrkanden är föremål för behandling.

Sammanfattning

I samband med avtal om statlig medverkan i finansieringen av flygplansprojektet SAAB 2000 har å ena sidan Saab-Scania AB utfäst sig att skapa industrisysselsättning i Karlskrona för 500 personer och å andra sidan regeringen ställt i utsikt ett regionalpolitiskt stöd till denna industrietablering med 112,5 milj. kr. För att stödgivningen till andra delar av landet på grund härav inte skall begränsas tillstyrker utskottet regeringens förslag att anslaget till Lokaliseringsbidrag m.m. förstärks med motsvarande belopp.

Vidare tillstyrker utskottet att 35 milj. kr. anvisas till ett nytt anslag, benämnt Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län, att användas som statligt medelstillskott till ett nytt utvecklings- och investmentbolag i länet (25 milj. kr.) och till ett redan verksamt investmentbolag (10 milj. kr.).

De föreliggande motionsyrkandena, som avstyrks av utskottet, gäller annan inriktning av industrisatsningen i Karlskrona, alternativ användning av medlen till investmentbolagen m.m.

Motionsyrkandena följs upp i reservationer från moderata samlingspartiet, folkpartiet, centern, vänsterpartiet kommunisterna och miljöpartiet de gröna.

Propositionen

1989/90:66 avsnitt 2 vari yrkas att riksdagen godkänner försäljning av statens aktier i Utvecklingsaktiebolaget Kranen i enlighet med vad som anförs i propositionen.

1989/90:66 D 2. vari yrkas

1. att riksdagen till Lokaliseringsbidrag m.m. på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 112 500 000 kr.,

2. att riksdagen godkänner vad som i övrigt anförs om användningen av medel på anslaget D 2. Lokaliseringsbidrag m.m.

1989/90:66 D 12. vari yrkas

1. att riksdagen till Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 35 000 000 kr.,

2. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om villkoren för medelstillskott till utvecklings- och investmentbolag i Blekinge län i enlighet med vad i propositionen anförs.

Motionerna

1989/90:A8 av Sonja Rembo m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen bemyndigar regeringen att av anslag till Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län använda medel till ränte- och amorteringsfria lån med fem års löptid i enlighet med vad som i motionen anförs.

1989/90:A9 av Bertil Måbrink m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om användningen av medel på anslaget D 2. Lokaliseringsbidrag m.m.

Yrkandena 2 och 3 har överlämnats till trafikutskottet.

1989/90:A10 av Sven-Olof Petersson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om behovet av stöd till pälsdjursnäringen.

1989/90:A11 av Elver Jonsson m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om offertstöd.

2. att riksdagen avslår regeringens förslag att 25 milj. kr. skall anslås till ett nytt utvecklings- och investmentbolag i Blekinge län,

3. att riksdagen med ändring av regeringens förslag i denna del till Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 25 milj. kr. mindre än regeringen föreslagit eller således 10 milj. kr.,

4. att riksdagen beslutar i enlighet med vad i motionen anförs att på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 anvisa 25 milj. kr. till länsvägarna i Blekinge län.

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behov och inriktning av de infrastrukturella insatserna i Blekinge län.

2. att riksdagen med avslag på proposition 1989/90:66 i denna del till Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län på tilläggsbudget för budgetåret 1989/90 beslutar anvisa ett reservationsanslag om 63 000 000 kr. i enlighet med de riktlinjer och villkor som redovisas i motionen,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förnyade förhandlingar med Saab-Scania om en kompletterande inriktning av den industriella verksamheten vid den planerade enheten för montering av bensinmotorer för personbilar i Karlskrona.

Yrkande 3 har överlämnats till trafikutskottet, yrkande 4 till utrikesutskottet, yrkande 5 till näringsutskottet, yrkande 6 till försvarsutskottet och yrkande 8 till jordbruksutskottet.

1989/90:A13 av Claes Roxbergh m.fl. (mp) vari yrkas

1. att riksdagen avslår förslaget att ge GM-Saab-Scania regionalpolitiskt stöd om högst 112,5 milj. kr.,

2. att 100 milj. kr. anvisas till ett tredje regionalt investmentbolag för utveckling av företag inom energisektorn för projekt som gäller energihushållning och förnybar energi,

3. att 12,5 milj. kr. tilldelas de i propositionen nämnda investmentbolagen för små och medelstora företag.

Yrkandena 4, 5, 6, 7 och 8 har överlämnats till trafikutskottet.

Utskottet

Regeringsförslagen handlar främst om åtgärder till stöd för näringslivet i Blekinge län. Vid sidan härav begärs riksdagens godkännande av att staten *säljer sina aktier i Utvecklingsaktiebolaget Kranen*, som verkar i Malmöregionen. Detta godkännande bör lämnas. Till ett motionsyrkande om användningen av köpeskillingen, 63 milj. kr., återkommer utskottet i det följande.

När det gäller förslagen beträffande Blekinge län redovisas i propositionen en rad åtgärder som har vidtagits för att förnya, utveckla och differentiera näringslivsstrukturen i länet. Utvecklingsförutsättningarna har enligt propositionen härigenom avsevärt förbättrats. Det finns emellertid skäl att göra vissa kompletteringar till tidigare gjorda insatser, heter det i propositionen.

Efter beslut av riksdagen den 15 december 1989 har ett avtal träffats mellan regeringen och Saab-Scania AB om statlig medverkan i finansieringen av flygplansprojektet SAAB 2000. I avtalet har Saab-Scania bl.a. utfäst sig att etablera en ny enhet för montering av bensinmotorer för personbilar eller för annan industriell verksamhet i Karlskrona. Enheten beräknas ge sysselsättning åt 500 personer.

Regeringen är enligt avtalet beredd att efter ansökan bevilja bolaget regionalpolitiskt stöd i form av lokaliseringsstöd och/eller offertstöd med högst 112,5 milj. kr. för etableringen av denna enhet. För att detta projekt inte skall minska möjligheterna att lämna bidrag inom främst det regionalpolitiska stödområdet bör anslaget *Lokaliseringsbidrag m.m.* tillföras motsvarande belopp.

För att förstärka tillgången på riskvilligt kapital i Blekinge län föreslår regeringen att 35 milj. kr. anslås. Av dessa bör 25 milj. kr. utgöra statligt medelstillskott till ett nytt utvecklings- och investmentbolag i Blekinge län och 10 milj. kr. tillföras som aktieägartillskott till det redan befintliga investmentbolaget Blekingen AB.

I tre motioner behandlas frågan om regionalpolitiskt stöd till den planerade verksamheten för montering av bensinmotorer.

I motion A12 av Sven-Olof Petersson m.fl. (c) framhålls att det av sysselsättningskäl finns behov av stöd till en investering från Saab-Scania. Ett sådant stöd bör dock enligt motionärerna vara mera inriktat på att förnya den industriella verksamheten än på att ge lokaliseringsstöd till en fabrik för montering av bensinmotorer för personbilar. Företaget bör i stället vidta satsningar som gynnar introduktion och användning av nya motorer baserade på biobränslen. En sådan satsning skulle skapa förutsättningar för en mer differentierad näringsstruktur i länet med bl.a. ökande sysselsättningsmöjligheter som följd. Regeringen bör därför ta upp nya förhandlingar med Saab för att försöka initiera att den planerade satsningen från Saab får en inriktning på nya motorer och nya drivmedel.

Bertil Måbrink m.fl. (vpk) föreslår i motion A9 att förslaget i propositionen skall avslås och att de medel som föreslås anvisade i stället skall användas till satsning på stärkelseindustrin, fabrikspotatisproduktion och vindkraft. Berörda parter bör förhandla om fördelningen.

I motion A13 av Claes Roxbergh m.fl. (mp) yrkas avslag på förslaget att ge Saab-Scania regionalpolitiskt stöd. Miljöpartiet de gröna sade nej till statens avtal med Saab-Scania om satsning på flygplanet SAAB 2000. Samma avtal åberopas nu för att staten skall anslå 112,5 milj. kr. till Saabs bilfabrik där man avser att bygga bilmotorer. Av de medel som föreslås bör enligt motionärerna i stället 100 milj. kr. anvisas till ett tredje investmentbolag för specialisering på företag inom energisektorn för projekt som gäller energihushållning och förnybar energi. Övriga 12,5 milj. kr. bör gå till det redan befintliga investmentbolaget och det nu föreslagna som hjälp till små och medelstora företag.

Avtalet med Saab-Scania AB om den planerade utbyggnaden i regionen är enligt utskottets bedömning ett väsentligt inslag i det åtgärds paket som regeringen föreslagit för att lösa sysselsättningsproblemen i Blekinge län och då särskilt Karlskronaområdet.

Utskottet kan inte se på vilka formella grunder staten skulle kunna omförhandla avtalet med Saab-Scania om etableringen av enheten för montering av bensinmotorer. Att omförhandla ett redan ingånget avtal torde endast vara aktuellt om förutsättningarna för beslutet ändras.

Utskottet anser dessutom att en omförhandling på regeringens initiativ skulle kunna leda till osäkerhet beträffande trovärdigheten i ingångna uppgörelser och därmed äventyra framtida förhandlingar som syftar till att lösa uppkomna sysselsättningsproblem. Utskottet kan därför inte biträda det i motionen A12 framförda förslaget om nya förhandlingar med Saab-Scania för att få en annan inriktning på den aktuella satsningen. Av samma anledning är utskottet inte heller berett att biträda de i motionerna A9 och A13 framförda alternativen till användning av de föreslagna medlen. Med avstyrkan av motionerna A9, A12 och A13 i aktuella delar föreslår utskottet att de av regeringen begärda medlen för lokaliseringsbidrag anvisas.

Sammanlagt 40 milj. kr. har enligt propositionen lämnats i form av regionalpolitiskt stöd till tolv företag inom den privata tjänste- och servicesektorn. Denna satsning beräknas ge 400 nya arbetstillfällen i länet inom en treårsperiod. Stödet har lämnats i form av *offerstöd*. Regeringen vill ha riksdagens godkännande av denna användning.

I detta sammanhang behandlar utskottet motion A11 av Elver Jonsson m.fl. (fp) angående stödformen offerstöd. Motionärerna anser att offerstödet bör avskaffas och vill ha ett tillkännagivande härom.

Frågan om de olika regionalpolitiska stödformerna kan antas bli aktualiserad vid riksdagsbehandlingen av den aviserade propositionen om regionalpolitiken. Motion A11 bör därför i nu aktuell del inte föranleda någon riksdagens åtgärd. Den användning av offerstöd i Blekinge län som regeringen anmält bör godtas av riksdagen.

Som tidigare sagts föreslår regeringen att det till *Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län* anslås 35 milj. kr. till utvecklings- och investmentbolag i länet, varav 25 milj. kr. till ett nytt investmentbolag.

Den föreslagna satsningen på investmentbolag tas upp i tre motioner.

I motion A8 av Sonja Rembo m.fl. (m) föreslås att statens medverkan i den typ av investmentbolag som föreslås inte bör ske i form av att staten inträder som ägare. I stället föreslås att stödet till Blekinge och till det nystartade investmentföretaget utformas som ett ränte- och amorteringsfritt lån med fem års löptid.

I motion A11 av Elver Jonsson m.fl. (fp) behandlas också frågan om statens medverkan i investmentbolag. Motionärerna ställer sig avvisande till att staten på sätt föreslagits skall medverka till att ett nytt statligt utvecklings- och investmentbolag med statligt medelstillskott skall bildas i Blekinge. I stället anser motionärerna att dessa medel, 25 milj. kr., kan komma till bättre användning genom en satsning på länsvägar-na.

Sven-Olof Petersson m.fl. (c) anser i motion A12 att de medel som frigörs vid avyttringen av statens aktier i Utvecklingsaktiebolaget Kransen i sin helhet skall återföras till Blekinge. I stället för 35 milj. kr. föreslår motionärerna att 53 milj. kr. skall anvisas till utvecklingsinsatser i Blekinge. Medlen bör ställas till länsstyrelsens förfogande som i samråd med regionala och lokala organ får avgöra hur medlen skall utnyttjas. Motionärerna ställer sig emellertid inte avvisande till att ett

nytt investmentbolag inrättas enligt den modell som föreslås i propositionen. Återstående 10 milj. kr. kan anvisas enligt förslaget i propositionen.

Frågan om statens medverkan i regionala investmentbolag kan också den komma upp vid riksdagsbehandlingen av den aviserade propositionen om regionalpolitiken. Beträffande den i motion A11 föreslagna alternativa användningen av 25 milj. kr. anser utskottet att de medel det här är fråga om blir mer verksamma som riskkapital för små och medelstora företag än om de används till väginvesteringar. Mot bakgrund av det anförda avstyrks motionerna A8 samt A11 i nu behandlade delar.

Beträffande den föreslagna satsningen på 35 milj. kr. fördelade på sätt föreslagits i propositionen finner utskottet densamma vara väl avvägd. Utskottet kan därför inte biträda yrkandet i motion A12. Motion A12 bör därför avslås i nu behandlad del.

Utskottet har inte någon erinran mot förslaget om bemyndigande för regeringen att besluta om villkoren för de statliga medelstillskotten till investmentbolagen.

I motion A12 av Sven-Olof Petersson m.fl. (c) framhålls att de av regeringen föreslagna åtgärderna i och för sig är välmotiverade men att de har en alltför begränsad och traditionell inriktning. Motionärerna lämnar exempel på *åtgärder av infrastrukturell och näringspolitisk art* som bör vidtas för att stärka näringslivet och sysselsättningen i Blekinge. Flertalet av dessa motionsyrkanden har överlämnats till andra utskott för beredning.

Sven-Olof Petersson tar i en annan motion, A10, upp de problem som särskilt pålsdjursnäringen i länet brottas med. Enligt motionären skulle ett stöd från samhällets sida i form av lån med reducerad ränta eller i form av ett direkt räntestöd under en begränsad tid vara av stor vikt för denna krisdrabbade näring. Motionären vill ha ett tillkännagivande härom.

En rad åtgärder har som framhållits ovan vidtagits som syftar till att ge ökade förutsättningar för näringslivet i Blekinge län. Den nu föreslagna satsningen ger enligt utskottets mening ytterligare möjligheter att förbättra sysselsättningsläget i länet. Det ligger emellertid i sakens natur att effekterna av de föreslagna åtgärderna till en del först kan avläsas på sikt. Utskottet är därför i dagens läge inte berett att tillstyrka ytterligare stöd från samhällets sida, exempelvis ett stöd till pålsdjursnäringen. Motionerna A10 samt A12 i nu behandlad del bör därför avslås.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *försäljning av statens aktier i Utvecklingsaktiebolaget Kranen*

att riksdagen godkänner försäljningen i enlighet med vad som anförts i proposition 1989/90:66,

2. beträffande *medelsanvisning till lokaliseringsbidrag m.m.*
att riksdagen med bifall till propositionen samt med avslag på motionerna 1989/90:A9 yrkande 1, 1989/90:A12 yrkande 7 och 1989/90:A13 yrkandena 1, 2 och 3 till *Lokaliseringsbidrag m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 112 500 000 kr.,

res. 1 (c)
res. 2 (vpk)
res. 3 (mp)

3. beträffande *offerstöd*
att riksdagen med avslag på motion 1989/90:A11 yrkande 1 godkänner vad som i övrigt anförts i propositionen om användningen av medel på anslaget D 2. Lokaliseringsbidrag m.m.,

4. beträffande *särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län*
att riksdagen med bifall till propositionen samt med avslag på motionerna 1989/90:A8, 1989/90:A11 yrkandena 2, 3 och 4 samt 1989/90:A12 yrkande 2

dels till Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 35 000 000 kr.,

dels bemyndigar regeringen att besluta om villkoren för medelstillskott till utvecklings- och investmentbolag i Blekinge län i enlighet med vad som anförts i propositionen,

res. 4 (m)
res. 5 (fp)
res. 6 (c)

5. beträffande *inriktningen av infrastrukturella och näringspolitiska insatser m.m.*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:A10 och 1989/90:A12 yrkande 1.

res. 7 (c)

Stockholm den 6 mars 1990

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Lars Ulander

Närvarande: Lars Ulander (s), Elver Jonsson (fp), Kjell Nilsson (s), Marianne Stålborg (s), Börje Hörnlund (c), Lahja Exner (s), Anders G Högmark (m), Gustav Persson (s), Sten Östlund (s), Bo Nilsson (s), Mona Saint Cyr (m), Kersti Johansson (c), Karl-Erik Persson (vpk), Anna Horn af Rantzen (mp), Monica Öhman (s), Erik Holmkvist (m) och Kjell-Arne Welin (fp).

Reservationer

1. Medelsanvisning till Lokaliseringsbidrag m.m. (mom. 2)

Kersti Johansson och Göran Engström (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Avtalet med" och på s. 5 slutar med "lokaliseringsbidrag anvisas" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motion A12 (c) att det av sysselsättnings- och industripolitiska skäl finns ett starkt behov av att stödja en investering från Saab-Scania. Enligt utskottets mening borde dock ett sådant stöd vara mera inriktat på att förnya den industriella verksamheten än att ge lokaliseringsstöd till en fabrik för montering av bensinmotorer för personbilar. Med redan känd teknik finns det avsevärda möjligheter för företag som Saab-Scania att främja en utveckling mot användning av miljövänligare motorer och drivmedel. En sådan satsning skulle också få betydande positiva effekter för ett län som Blekinge genom de möjligheter till ökad användning av biobränslen detta ger. En stor satsning på motoralkohol är också nödvändig för att klara trafiken och påverkan på miljön.

Utskottet anser därför att regeringen på nytt bör ta upp förhandlingar med Saab-Scania för att försöka initiera att den planerade satsningen från bolaget får en utökad och mer framtidsinriktad inriktning med satsningar på nya motorer och nya drivmedel.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker utskottet motion A12 i denna del. Övriga i sammanhanget upptagna motionskrav bör avslås.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *medelsanvisning till lokaliseringsbidrag*
att riksdagen

dels med anledning av propositionen till *Lokaliseringsbidrag m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 112 500 000 kr.,

dels med bifall till motion 1989/90:A12 yrkande 7 samt med avslag på motionerna 1989/90:A9 yrkande 1 och 1989/90:A13 yrkandena 1, 2 och 3 ger regeringen till känna vad utskottet anfört om medelsanvändningen,

2. Medelsanvisning till Lokaliseringsbidrag m.m. (mom. 2)

Karl-Erik Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Avtalet med" och på s. 5 slutar med "lokaliseringsbidrag anvisas" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar uppfattningen i motion A9 (vpk) att Blekinges infrastruktur med ett fåtal stora dominerande företag gör arbetsmarknaden sårbar för konjunktur- och strukturförändringar. Satsningar som bl.a. förstärker infrastrukturen kan enligt utskottets mening lägga grunden till en hållbar utveckling i Blekinge. De i propositionen upptagna medlen på 112,5 milj. kr. bör därför satsas på verksamhet som ger sådana effekter. Sådan verksamhet är enligt utskottets uppfattning stärkelseindustrin, fabrikspotatisproduktion och vindkraft. Alla berörda parter i Blekinge län bör få förhandla om fördelningen av medlen.

Utskottet tillstyrker mot bakgrund av det anförda motion A9. Övriga i sammanhanget upptagna motionskrav bör avslås.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *medelsanvisning till lokaliseringsbidrag*

att riksdagen

dels med anledning av propositionen till *Lokaliseringsbidrag m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 112 500 000 kr.,

dels med bifall till motion 1989/90:A9 yrkande 1 samt med avslag på motionerna 1989/90:A12 yrkande 7 och 1989/90:A13 yrkandena 1, 2 och 3 ger regeringen till känna vad utskottet anfört om medelsanvisningen,

3. Medelsanvisning till Lokaliseringsbidrag m.m. (mom. 2)

Anna Horn af Rantzien (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Avtalet med" och på s. 5 slutar med "lokaliseringsbidrag anvisas" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motion A13 (mp) att staten inte bör satsa pengar på Saab-Scantias bilfabrik, där man avser att bygga bilmotorer av traditionell typ. Det finns nämligen anledning anta att den planerade verksamheten kommer att innebära stöd inte bara till Blekinge utan också till den bilproduktion som bedrivs av företaget Saab-GM. Dessutom skulle regionens ogynnsamma näringsstruktur ytterligare betonas genom en sådan satsning på ett stort och för sysselsättningen dominerande företag, vilket kommer att innebära att arbetsmarknaden blir ännu sårbarare i regionen. Till detta kan ytterligare läggas att marknaden för konventionella motorer troligen kommer att försvagas under de närmast följande decennierna genom att kravet på andra och i förhållande till bilen miljövänligare transportsätt växer.

Utskottet anser att man i stället bör använda medlen på följande sätt. 100 milj. kr. satsas på ett tredje investmentbolag med specialisering på företag inom energisektorn för projekt som gäller energihushållning

och förnybar energi. Återstående medel, 12,5 milj. kr., tillförs det i propositionen redan föreslagna investmentbolaget och det redan existerande investmentbolaget Blekingen.

Utskottet tillstyrker mot bakgrund av det anförda motion A13. Övriga i sammanhanget upptagna motionskrav bör inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *medelsanvisning till lokaliseringsbidrag*
att riksdagen

dels med anledning av propositionen till *Lokaliseringsbidrag m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeteten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 112 500 000 kr.,

dels med bifall till motion 1989/90:A13 yrkandena 1, 2 och 3 samt med avslag på motionerna 1989/90:A9 yrkande 1 och 1989/90:A12 yrkande 7 ger regeringen till känna vad utskottet anført om medelsanvisningen.

4. Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län (mom. 4)

Anders G Högmark, Mona Saint Cyr och Erik Holmkvist (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Frågan om" och slutar med "till investmentbolagen" bort ha följande lydelse:

I de insatser i Blekinge som anges i propositionen ingår att staten skall skjuta till ett belopp om 35 milj. kr. som bidrag *dels* till ett blivande utvecklings- och investmentbolag med 25 milj. kr., *dels* till det redan existerande investmentbolaget Blekingen med 10 milj. kr. Sådana bolags framtida verksamhet gynnas enligt utskottets mening av att de privata intressenterna utövar hela ägaransvaret.

Utskottet förordar därför i likhet med vad som föreslås i motion A8 (m) att statens stöd till dessa investmentbolag får formen av ett ränte- och amorteringsfritt lån. Lånet bör tidsbegränsas och få en löptid av förslagsvis fem år. I övrigt godtas vad regeringen anført om användningen av medel från det aktuella anslaget för insatser i Blekinge län.

Utskottet tillstyrker mot bakgrund av det anförda motion A8. Övriga i sammanhanget upptagna motionsyrkanden bör avslås.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:A8, med anledning av propositionen och med avslag på motionerna 1989/90:A11 yrkandena 2, 3 och 4 samt 1989/90:A12 yrkande 2

dels till *Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län* på tilläggsbudget II till statsbudgeteten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 35 000 000 kr.,

dels godkänner vad utskottet anført om villkoren för medelstillskott till utvecklings- och investmentbolag i Blekinge län,

5. Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län (mom. 4)

1989/90:AU20

Elver Jonsson och Kjell-Arne Welin (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Frågan om" och slutar med "till investmentbolagen" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening bör riksdagen avvisa förslaget att staten skall medverka till att ett nytt utvecklings- och investmentbolag med statligt medelstillskott bildas i Blekinge. Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion A11 (fp) att de föreslagna medlen på 25 milj. kr. skulle komma till bättre användning i regionen om de satsas på att förbättra länsvägarna för att underlätta för människor att komma till sina arbetsplatser inom regionen.

Utskottet tillstyrker därför motion A11 i aktuell del. Övriga i sammanhanget upptagna motionsyrkanden bör avslås.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län* att riksdagen med bifall till motion 1989/90:A11 yrkandena 2, 3 och 4, med anledning av propositionen i motsvarande del samt med avslag på motionerna 1989/90:A8 och 1989/90:A12 yrkande 2

dels till *Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 10 000 000 kr.,

dels till *Byggande av länstrafikanläggningar* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 under sjätte huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 25 000 000 kr.,

6. Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län (mom. 4)

Kersti Johansson och Göran Engström (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "Frågan om" och slutar med "till investmentbolagen" bort ha följande lydelse:

I motion A12 (c) föreslås att de medel som frigörs vid statens försäljning av aktier i Utvecklingsaktiebolaget Kranen i sin helhet skall återföras till Blekinge. Utskottet delar denna uppfattning. I stället för 35 milj. kr. bör således 10 milj. kr. tillföras som aktieägartillskott till det redan befintliga investmentbolaget Blekingen och 53 milj. kr. anvisas till utvecklingsinsatser. Dessa senare medel bör i första hand ställas till länsstyrelsens förfogande som i samråd med andra regionala och lokala organ får avgöra hur medlen skall användas. Ett sådant förfarande bör enligt utskottets mening inte utesluta att ett nytt investmentbolag inrättas enligt den modell som föreslås i propositionen om länsstyrelsen finner detta vara lämpligt.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker utskottet motion A12. Övriga i sammanhanget upptagna motionskrav bör avslås.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län* att riksdagen med bifall till motion 1989/90:A12 yrkande 2, med anledning av propositionen i motsvarande del samt med avslag på motionerna 1989/90:A8 och 1989/90:A11 yrkandena 2, 3 och 4

dels till *Särskilda utvecklingsinsatser i Blekinge län* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 under tionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag på 63 000 000 kr.,
dels bemyndigar regeringen att besluta om villkoren för medelstillskott till utvecklings- och investmentbolag i Blekinge län,

7. Infrastrukturella och näringspolitiska insatser (mom. 5)

Kersti Johansson och Göran Engström (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "En rad" och slutar med "därför avslås" bort ha följande lydelse:

I likhet med motion A12 (c) anser utskottet att de i propositionen föreslagna åtgärderna har en alltför begränsad och traditionell inriktning. De stimulerar inte till en förnyelse och till en mer framtidsinriktad utveckling av näringslivsstrukturen i länet. Storskaligheten gör länet sårbart. Därför måste småföretagen gynnas. Det krävs enligt utskottets mening ett nytänkande, okonventionella lösningar och mer generella insatser som syftar till att utveckla framför allt infrastrukturen och förnya industristrukturen. Regeringen måste därför initiera åtgärder som mera direkt utvecklar och förnyar industristrukturen i Blekinge.

Det erfordras insatser som gynnar småföretagsutveckling och stimulerar nyföretagande.

Utvecklingen för traditionella basnäringar på landsbygden såsom lantbruk, fiske, pälsdjursuppfödning m.m. är vikande. Tusentals arbetstillfällen hotar av denna anledning att försvinna.

En speciell näringslivsfråga för länet är pälsdjursnäringen. Denna näring har under de senaste åren drabbats av en djup kris. För att klara sig ur denna kris skulle det vara av stor vikt om näringen kunde beviljas ett stöd från samhällets sida i form av lån med reducerad ränta.

Vad utskottet med tillstyrkan till motionerna A10 och A12 yrkande 1 anfört bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *inriktningen av infrastrukturella och näringspolitiska insatser m.m.*

att riksdagen med bifall till motionerna 1989/90:A10 och 1989/90:A12 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

Särskilt yttrande

1. Offertstöd (mom. 3)

Elver Jonsson och Kjell-Arne Welin (båda fp) anför:

Vi har i motion A11 redovisat vår syn på den regionalpolitiska stödformen offertstöd, en stödform som folkpartiet länge har kritiserat. Denna stödform bestäms från fall till fall och utgår efter förhandlingar mellan enskilda företag och staten. Statens förhandlingsläge är därvid sällan att flera "anbud" för en regionalpolitiskt motiverad åtgärd finns, utan man är i stället hänvisad till diskussioner med ett enda företag. Denna stödform bör därför avskaffas. Vi har emellertid inte ansett att vi i en reservation nu bör framställa något yrkande härom, eftersom denna stödform kan komma att bli föremål för ytterligare diskussioner i samband med den aviserade regionalpolitiska propositionen.

